

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 369/2024
02.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владана Пешића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду 15К. бр. 1125/22 од 13.07.2022. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр. 664/22 од 15.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 02.04.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владана Пешића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду 15К. бр. 1125/22 од 13.07.2022. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр. 664/22 од 15.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду 15К. бр. 1125/22 од 13.07.2022. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, изречена му је условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Према окривљеном је изречена мера безбедности, у смислу члана 246а став 5. КЗ и члана 87. КЗ и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 бр. 664/22 од 15.11.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Првог основног суда у Београду 15К. бр. 1125/22 од 13.07.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Владан Пешић, због повреде закона, са

предлогом да Врховни суд побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање Првом основном суду у Београду.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио Врховном јавном тужиоцу, Врховни суд је одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни суд је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконите доказе означава потврду о привремено одузетим предметима од 15.12.2019. године и записник о физичко-хемијском вештачењу од 20.12.2019. године. Образлажући означену повреду закона бранилац наводи да је радња коју су полицијски службеници ПС Савски венац предузели критичном приликом спроведена супротно одредби члана 50. став 2. Закона о полицији. По ставу одбране, с обзиром да је полицијско опажање спроведено у тоалету, у време док је те просторије користио окривљени за обављање неодложне физиолошке потребе, „опсервирање“ је извршено уз осетно задирање у приватност. Даље се наводи да су полицијски службеници ПС Савски венац, након незаконитог „опсервирања“ извршили и доказну радњу претресање просторија и том приликом на дозери за тоалет папир пронашли супстанце чије држање није дозвољено – смешу кокаина и кофеина. У вези са изнетим, бранилац наводи да би прибављање предмета кривичног дела који су том приликом пронађени, морало бити извршено у складу са одредбом члана 158. став 3. ЗКП. То значи да су полицијски службеници, с обзиром да су извршили претрес ове просторије и пронашли предмете кривичног дела, о предузетој доказној радњи – претресању које је очигледно извршено без одлуке суда, били дужни да, у складу са чланом 160. ЗКП, судији за претходни поступак надлежног суда одмах поднесу извештај, а што није учињено. У конкретном случају, нити је за ову доказну радњу постојала наредба за претресање, нити су након предузетог претресања без одлуке суда, полицијски службеници обавестили судију за претходни поступак, услед чега судија није могао ценити да ли су били услови испуњени за претресање. Због наведеног доказ који је оваквом радњом прибављен – потврда о одузимању предмета не може бити коришћења у овом поступку нити се на овом доказу може заснивати судска одлука. Даље се наводи да су, с обзиром да је вештачење доказна радња која је заснована на овом, по начину прибављања незаконитом доказу, испуњени услови за издвајање из списка, сем потврде о привремено одузетим предметима и, записника о физичко-хемијском вештачењу, као незаконитог доказа. Поред наведеног, бранилац наводи и да је потврда о привремено одузетим предметима сачињена супротно члану 150. став 1. ЗКП, с обзиром да не садржи све обавезне елементе предвиђене законом, јер није наведено где су предмети који се одузимају пронађени.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП прописано је ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела... да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ... а у ставу 2. истог члана прописано је да у циљу испуњења дужности из става 1. полиција може: да тражи потребно обавештење од грађана, да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага, ... да предузме друге потребне мере и радње, те да о чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи и предметима који су пронађени или одузети, а могу бити од интереса за кривични поступак, саставе записник или службену белешку.

Одредбом члана 147. ЗКП прописано је да ће орган поступка предмете који се морају одузети по кривичном закону или могу послужити као доказ у кривичном поступку привремено одузети и обезбедити њихово чување, док је одредбама члана 150. ЗКП прописано да се лицу од кога су предмети одузети издаје потврда у којој ће се ти предмети описати, навести где су пронађени, од кога се одузимају као и својство и потпис лица које радњу спроводи.

Из списка предмета произилази да су овлашћена службена лица ПС Савски венац дана 15.12.2019. године око 04,40 часова у Београду, у улици ... у клубу „...“, претходно уочили да је окривљени из свог џепа извадио ПВЦ кесицу са опојном дрогом и исту просуо по пластици дозера за тоалет папир у тоалету, направио црту, након чега је заустављен и легитимисан од истих и одведен у службене просторије где му је предметна опојна дрога уз потврду о привремено одузетим предметима и одузета, као и да је о догађају обавештен заменик јавног тужиоца Првог ОЈТ у Београду Мирјана Радовић Равлић, која се изјаснила да у радњама осумњиченог има елемената кривичног дела из члана 246а КЗ, да се са истим обави разговор о околностима кривичног дела, о свему сачини службена белешка о обавештењу примљеном од грађана, да се након тога обави физичко-хемијско вештачење, а пријава достави надлежном јавном тужилаштву у редовном поступку.

Сходно наведеном, у конкретном случају није ни обављена доказна радња претресање стана и других просторија, како то погрешно закључује бранилац, већ су овлашћена службена лица поступала у складу са чланом 286. ЗКП, о чему је обавештен јавни тужилац, а што прилази из саме кривичне пријаве ПС Савски венац Ку број 19070/19 од 24.12.2019. године, те сходно изнетом, ни потврда о привремено одузетим предметима не представља незаконит доказ, с обзиром да је издата од стране ПС Савски венац као надлежног органа, да је овлашћено службено лице ПС Савски венац, поступајући на основу члана 147. ЗКП, приликом предузимања потребних мера из члана 286. став 1. и 2. ЗКП, од окривљеног привремено одузело прашкасту материју беле боје без амбалаже, која подсећа на опојну дрогу. Наведена потврда је сачињена у складу са одредбом члана 150. ЗКП и потписана од стране окривљеног, без примедби и овлашћеног службеног лица.

Следствено изнетом, предметна потврда о привремено одузетим предметима, по оцени овога суда, ни сама по себи нити по начину прибављања није у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку, тако да иста, насупрот наводима захтева,

не представља незаконит доказ који није могао бити коришћен у овом кривичном поступку.

Стоји чињеница да у потврди о привремено одузетим предметима ПС Савски венац од 15.12.2019. године није наведено место проналаска одузетих предмета, али овај недостатак, по налажењу овог суда, није од утицаја на законитост овог доказа, с обзиром на то да је управо та чињеница била предмет доказивања у поступку, те је и утврђена оценом изведених доказа – исказ полицијског службеника, саслушаног у својству сведока.

Поред изнетог, ни записник о физичко-хемијском вештачењу од 20.12.2019. године не представља незаконит доказ, обзиром да је вештачење извршено од стране институције, која је за то надлежна, а по налогу јавног тужиоца.

Имајући у виду да су овлашћена службена лица критичном приликом поступала у складу са својим овлашћењима из члана 286. став 1. ЗКП (ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере, поред осталог да се открију или обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ...), да су зауставила окривљеног у тоалету клуба, у складу са одредбом члана 286. став. 2. ЗКП, те да су, у складу са одредбом члана 286. став 4. ЗКП, обавестили јавног тужиоца (констатовано у кривичној пријави где стоји да је јавни тужилац дао налог да се са истим обави разговор о околностима кривичног дела, да се сачини службена белешка о обавештењу примљеном од грађана, да се обави физичко-хемијско вештачење и пријава достави надлежном тужилаштву у редовном поступку), изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, су неосновани.

Уједно, Врховни суд указује да, имајући у виду да су овлашћена службена лица ПС Савски венац критичном приликом поступали у смислу са одредбама Законика о кривичном поступку, конкретно одредбе члана 286. ЗКП, а како је то претходно образложено, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости којима се указује да су исти вршили „опсервацију“, у смислу члана 50. Закона о полицији.

Из изнетих разлога, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић